

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลของการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับบทบาทในการแนะแนว
นักเรียนด้านการศึกษา อาชีพและการพัฒนาบุคลิกภาพ ปรากฏผลดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับบทบาทในการแนะแนวนักเรียน
ในด้านการศึกษา อาชีพและการพัฒนาบุคลิกภาพ โดยการจัดการเรียนการสอนและการจัด
กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการ
แนะแนวนักเรียนทั้ง 3 ด้านดังกล่าว ระหว่างครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากรเป็นครูสอนวิชาสังคมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียน
รัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random
Sampling) ใช้อัตราร้อยละ 40 จากโรงเรียน 102 โรงเรียน ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร 40 โรงเรียนครูสังคมศึกษาโรงเรียนละ 10 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 400 คน

เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษา
ในการแนะแนวนักเรียนทั้ง 3 ด้านดังกล่าว โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับ
สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check-list) ตอนที่ 2 เกี่ยว
กับความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาในการแนะแนวนักเรียนในด้านการศึกษาอาชีพ และการพัฒนา
บุคลิกภาพ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ตอนที่ 3 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ
ในเรื่องบทบาทของครูสังคมศึกษาในการแนะแนวนักเรียนทั้ง 3 ด้านดังกล่าว เป็นแบบปลายเปิด
(Open ended question)

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามที่ส่งไปสอบถามความคิดเห็นครูสังคมศึกษา จำนวน 40 โรงเรียนละ 10 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 400 ฉบับ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และบางส่วนส่งกลับคืนทางไปรษณีย์กลับคืนมาทั้งสิ้น 388 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97 ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ โดยหาค่าร้อยละ มีชดิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t-test) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

เกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สภาพภาพของครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 84.02 เป็นเพศหญิง ครูร้อยละ 61.86 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี ครูร้อยละ 57.47 มีคู่สมรสแล้ว ครูร้อยละ 91.24 วุฒิต่างการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ครูร้อยละ 51.29 มีประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่เกินกว่า 15 ปีขึ้นไป ครูร้อยละ 46.13 ทำการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครูร้อยละ 71.31 สอน 16-20 คาบต่อสัปดาห์ ครูร้อยละ 54.90 มีความสนใจต่อการสอน พร้อมทั้งการแนะแนวนักเรียน ครูร้อยละ 73.97 เคยร่วมงานของความช่วยเหลือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว ครูร้อยละ 45.36 ได้นำความรู้ด้านจิตวิทยาและการแนะแนวที่ได้รับจากการเรียนมาใช้ประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษาได้พอสมควร

ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษา ในการแนะแนวนักเรียนด้านการศึกษา อาชีพและการพัฒนาบุคลิกภาพ ดังนี้

1. โดยการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

ปรากฏว่าครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน 1-14 ปี และครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน 15 ปีขึ้นไปเห็นด้วยมากกว่าควรปฏิบัติทุกด้านเกี่ยวกับบทบาทในการแนะแนวนักเรียนด้านการศึกษา อาชีพและการพัฒนาบุคลิกภาพ โดยการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ครูสังคมศึกษาเห็นด้วยมากกว่า ควรปฏิบัติเกือบทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องเดียวคือ การเรียนการสอนเรื่องสหกรณ์ด้วยการจัดให้นักเรียนรู้จักเลือกและตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคตโดยการนำนักเรียนชมงานสหกรณ์ร้านค้าในเขตชุมชนหรือท้องถิ่นที่ดำเนิน

งานที่ประสบผลสำเร็จแล้ว เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งครูมีความเห็นด้วยปานกลางว่าควรปฏิบัติ

2. โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ปรากฏว่าครูสังคมนตรีที่มีประสบการณ์การสอน 1-14 ปีและครูสังคมนตรีที่มีประสบการณ์การสอน 15 ปีขึ้นไป เห็นด้วยมากกว่าควรปฏิบัติทุกด้านเกี่ยวกับบทบาทในการแนะแนวนักเรียนด้านการศึกษา อาชีพและการพัฒนาบุคลิกภาพ โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ครูสังคมนตรีเห็นด้วยมากกว่า ควรปฏิบัติเกือบทุกเรื่อง นอกจากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรบางกิจกรรมซึ่งครูเห็นด้วยปานกลางว่าควรปฏิบัติ เช่นการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้ทางวิชาการด้วยการเชิญวิทยากรมาบรรยาย การจัดอภิปรายหรือโต้วาทีการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ การสาธิตผลงานกิจกรรมด้านวิชาการ และการจัดกิจกรรมการนักเรียนหรือชมรมกิจกรรมนักเรียนเพื่อเป็นศูนย์ประสานงานเผยแพร่ความรู้ อีกทั้งครูควรสร้างความสัมพันธ์และความผูกพันระหว่างนักเรียนกับชุมชนของตน ตลอดจนการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมในสังคม และสัมพันธ์กับนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้มีสุขภาพจิตที่ดี

เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมนตรี เกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมนตรีในการแนะแนวนักเรียนด้านการศึกษา อาชีพและการพัฒนาบุคลิกภาพ ดังนี้

1. โดยการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมนตรีที่มีประสบการณ์การสอน 1-14 ปี และครูสังคมนตรีที่มีประสบการณ์การสอน 15 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมนตรีในการแนะแนวนักเรียนทั้ง 3 ด้านดังกล่าว โดยการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ปรากฏว่ามีความเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดปรากฏว่าความคิดเห็นของครูสังคมนตรีที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 เกือบทุกเรื่อง นอกจากใน 10 เรื่องต่อไปนี้ที่ครูมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 คือ การเรียนการสอนครูบอกนักเรียนให้เข้าใจเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในบทเรียน การใช้เทคนิคทางจิตวิทยาและการ

แนะแนวจงใจให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของการเรียนวิชาสังคมศึกษา การวางแผนการเรียนวิชาต่าง ๆ ร่วมกับนักเรียนโดยสอดแทรกวิธีการเรียนที่ดีให้นักเรียนรู้จักการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล การแนะแนวทางให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองสามารถสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในเนื้อหาแต่ละบทเรียนได้อย่างถูกต้อง ครูควรบอกคุณค่าและความสำคัญของวิชาที่สอน เพื่อค้นหาความสนใจความสามารถความถนัดของนักเรียนแต่ละคนด้านการปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่ โดยครูควรบอกหลักและแนวทางให้นักเรียนจัดกิจกรรมโดยการสาธิตการแสดงละคร ครูควรประพฤติตนเป็นตัวอย่างและสอดแทรกการสอนแทรกการสอนในการเป็นผู้รักษาระเบียบวินัย บรรทัดฐานที่วางไว้ของโรงเรียน ครูควรให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพเหตุการณ์บ้านเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศให้นักเรียนตระหนักและสำนึกหน้าที่ ตลอดจนกระทำตนเป็นพลเมืองดีของชาติ ก่อนการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาจะสิ้นสุดลงในแต่ละคาบครูควรเสริมให้กำลังใจ เช่นให้รางวัล เมื่อสิ้นสุดการเรียนครูควรชี้แจงให้นักเรียนทราบข้อบกพร่องและเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในคราวต่อไป

2. โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน 1-14 ปี และครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน 15 ปีขึ้นไป ปรากฏว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการแนะแนวนักเรียนทั้ง 3 ด้านดังกล่าว โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่าความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01 เกือบทุกเรื่องนอกจากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ให้ความรู้ทางวิชาการโดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย การฝึกให้นักเรียนเขียนโครงการ จุดมุ่งหมายการดำเนินงาน ขั้นตอนการทำงานและรู้จักประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์การที่เกี่ยวข้องเพื่อให้งานดำเนินไปด้วยดี และครูควรสอดแทรกเรื่องความอดทน การเรียนรู้งาน ความมีระเบียบ ความสะอาด ความรับผิดชอบ ให้นักเรียนทุกครั้ง ซึ่งครูสังคมศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการเรียน

ผลการวิจัยนี้พบว่า ความคิดเห็นของครูสังคมนตรีศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมนตรีศึกษาในการแนะแนวนักเรียนทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าว ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยมากกว่าควรปฏิบัติและเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการแนะแนวนักเรียนทั้ง 3 ด้าน ระหว่างครูสังคมนตรีศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันทั้ง 2 กลุ่มปรากฏว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ด้านบทบาทโดยการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งจะได้อภิปรายในรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความคิดเห็นของครูสังคมนตรีศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมนตรีศึกษาในการแนะแนวนักเรียนด้านการศึกษา อาชีพและการพัฒนาบุคลิกภาพ ดังนี้

ก. โดยการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

1. บทบาทของครูสังคมนตรีศึกษาในการแนะแนวนักเรียนด้านการศึกษาโดยส่วนรวมพบว่า ครูสังคมนตรีศึกษาเห็นด้วยมากกว่าควรปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้คือ ครูควรใช้เทคนิคทางจิตวิทยาและการแนะแนวจูงใจให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของการเรียนวิชาสังคมนตรีศึกษา ครูควรวางแผนการเรียนร่วมกับนักเรียน โดยเสนอแทรกวิชาการเรียนที่ดี การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถวิเคราะห์และสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในบทเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มานิตย์ แก้วบุ๋ม (2526: 99-102) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมนตรีศึกษาควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนของตน และรู้จักค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อนำมาประกอบเหตุผลในการวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องราวที่เรียนในวิชาสังคมนตรีศึกษา และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ น้อมจิตต์ ชูสุวรรณ (2521: ง-จ) ที่พบว่า นักศึกษาและบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นที่ครูสังคมนตรีศึกษาควรถือเป็นหน้าที่โดยตรงในการให้คำปรึกษา ใช้เทคนิคและจิตวิทยาในการแนะแนวตลอดจนให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหาของนักเรียนทั้งในเรื่องการเรียน และเรื่องส่วนตัว เพื่อช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งทางด้านวิชาการ และบุคลิกภาพ

2. บทบาทของครูสังคมนตรีศึกษาในกาแนะแนวนักเรียนด้านอาชีพโดยส่วนรวม

พบว่า ครูสังคัมศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ว่าควรปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้คือ การสอนเรื่องสหกรณ์ โดยจัดกระบวนการเรียนการสอนด้วยการนำนักเรียนชมงานสหกรณ์ร้านค้าในเขตชุมชน หรือ ห้องถิ่นที่ดำเนินการประสบผลสำเร็จเพื่อให้นักเรียนรู้จักเลือกและตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แซมมวล ดันแคน (Samuel Duncan 1960: 1306) ที่พบว่า ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนเรื่องสหกรณ์นั้น ควรเป็นการเรียนที่นักเรียนได้ปฏิบัติจริง และนำไปชมงานจึงจะเกิดประสบการณ์ตรงสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน หรือนำไปประกอบอาชีพพัฒนาสังคมได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชา คลายนาทร (2523: 139) และ ปาวิชาติ วรณประภา (2517: 77) ที่พบว่า ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาเกี่ยวกับการสอนเรื่องสหกรณ์นั้น ครูเป็นผู้มีบทบาทในการสอนและนำนักเรียนชมงานทั้งใน และนอกสถานที่เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรง อันเป็นพื้นฐานให้เกิดความเข้าใจในงานอาชีพได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า งานวิจัยที่มีระยะเวลาผ่านมาแล้วประมาณ 6-10 ปี ครูสังคัมศึกษายังเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ในปัจจุบันการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เป็นหลักสำคัญของการศึกษาและความมุ่งหมายของการศึกษาที่ว่า เสริมสร้างให้นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียร มีความสามารถในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นหน้าที่อันแท้จริงของครูสังคัมศึกษา ควรส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงความเป็นจริงทางเศรษฐกิจของชาติ การรู้จักหารายได้ การวางพื้นฐานทางการประกอบอาชีพให้แก่แก่นักเรียนในอนาคตด้วย

3. บทบาทของครูสังคัมศึกษาในการแนะแนวนักเรียนด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ โดยส่วนรวมพบว่า ครูสังคัมศึกษาเห็นด้วยมากกว่าควรปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้คือ ครูควรสอนเรื่อง มารยาทในสังคม การปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่ การรักษาระเบียบวินัย บรรทัดฐานที่วางไว้ และการวางตนได้เหมาะสมตามวาระและโอกาส เพื่อนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดวิด จี ไรอันส์ (David G. Ryans 1960: 5-6) ซึ่งทำการสำรวจความนิยมของนักเรียนอายุ 9-14 ปี ในสหรัฐอเมริกา พบว่า ครูสังคัมศึกษาที่นักเรียนนิยมจะต้องให้คำแนะนำและชี้แนวทางให้ถูกต้องในเรื่อง การประพฤติปฏิบัติตนของนักเรียน ควบคุมดูแลนักเรียนในการวางตนและให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานิตย์ แก้วปู้ (2526: 99 - 102) ที่พบว่า ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาเห็นว่าครูควรฝึกนักเรียนปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคม โดยการสอนเรื่องความประพฤติ

มารยาท อันเป็นการนำความรู้ไปพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน และดำเนินชีวิตจริงในสังคมได้อย่างสงบสุข

ข. โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. บทบาทของครูสังคมศึกษาในการแนะแนวนักเรียนด้านการศึกษา โดยส่วนรวม พบว่า ครูสังคมศึกษา เห็นด้วยมากกว่าควรปฏิบัติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูสังคมศึกษาเห็นด้วยปานกลางว่าควรปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้ คือ ครูควรเชิญวิทยากรมาบรรยาย การจัดอภิปรายหรือโต้วาที การนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ การสาธิตผลงานกิจกรรมทางด้านวิชาการ และการจัดกิจกรรมการนักเรียน หรือชมรมกิจกรรมนักเรียน เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรา คลายนาทร (2523: 139) และ ปาริชาติ วรณภระภา (2517: 77) ที่พบว่า ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาในเรื่องการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้การเรียนการสอนน่าสนใจและนักเรียนได้รับความรู้มากขึ้น ควรเชิญวิทยากรมาบรรยาย ตลอดจนการจัดอภิปราย หรือโต้วาทีประกอบการเรียนการสอน ทำให้เกิดการพัฒนาด้านการศึกษาแก่นักเรียนได้มากขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ แซมมวล ดันแคน (Samuel Duncan 1960: 1306) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรครูและนักเรียนควรร่วมกันวางแผนกำหนดระยะเวลาในการเรียนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ตลอดจนการนำชมงานภายนอกสถานที่ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาการศึกษาทางความรู้ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าหน้าที่ของครูสังคมศึกษามีไขสอนหนังสืออย่างเดียว แต่มีหน้าที่ให้การศึกษอบรม ตลอดจนการเสริมสร้างให้นักเรียนมีความกว้างขวาง เฉลียวฉลาด ทันเหตุการณ์ทันสมัย ในสังคมยุคใหม่ จึงต้องเน้นบทบาทและหน้าที่ด้านวิชาการ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร แก่นักเรียนในยุคปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญ

2. บทบาทของครูสังคมศึกษาในการแนะแนวนักเรียนด้านอาชีพ โดยส่วนรวม พบว่า ครูสังคมศึกษาเห็นด้วยมากกว่าควรปฏิบัติ แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ครูสังคมศึกษาเห็นด้วยปานกลางว่าควรปฏิบัติ ในเรื่องต่อไปนี้ คือ ครูควรสร้างความสัมพันธ์และผูกพันระหว่างนักเรียนกับชุมชนของตน โดยพานักเรียนไปชมและฝึกงานอาชีพในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จอมใจ หิรัญทรัพย์ (2523: 93 - 97) ที่พบว่า ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เห็นว่าครูควรพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น

การสร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน ร่วมมือในการพัฒนาชุมชน ออกฝึกฝนงานอาชีพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักขณา ศกุนะสิงห์ (2522: 93 -95) ที่พบว่า ควรคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เห็นว่า ครูควรมีทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้มีความรู้พื้นฐานในงานอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตน เพื่อให้นักเรียนรู้จักเลือกและตัดสินใจ ในอนาคต เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของตน. ทั้งนี้จะเห็นว่างานวิจัยที่ผ่านมาในระยะ 6-8 ปี ครูสังคมศึกษายังเห็นความสำคัญของการสอนสังคมศึกษาว่า ควรปลูกฝังให้นักเรียนเข้าใจ งานอาชีพในท้องถิ่นของตน ได้ส่งเสริมการฝึกงานในปัจจุบันลักษณะสำคัญของบทบาทครูสังคมศึกษา จะต้องมีความรู้ในด้านวิชาชีพ อาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่น และสังคมเป็นอย่างดี จึงสามารถนำไป ประยุกต์สอนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นสิ่งสำคัญที่ครูจะต้อง ปลูกฝังความรู้ในงานอาชีพให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจประกอบ อาชีพในอนาคตด้วย

3. บทบาทของครูสังคมศึกษาในการแนะแนวนักเรียนด้วยการพัฒนาบุคลิกภาพ โดยส่วนรวม พบว่า ครูสังคมศึกษาเห็นด้วยมากกว่าควรปฏิบัติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า ครูสังคมศึกษาเห็นด้วยปานกลางว่าควรปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้ คือ ครูควรจัดสภาพ สิ่งแวดล้อมในสังคมติดต่อสัมพันธ์กับนักจิตวิทยา เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้มีสุขภาพจิตที่ดี ซึ่ง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เฉลียว บุรีภักดี และคณะ (2518: 357) ที่พบว่า ครูสังคมศึกษา ควรจัดกระบวนการกิจกรรมเสริมหลักสูตรในด้านการพัฒนาบุคลิกภาพนักเรียน โดยให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางแก่นักเรียนที่มีปัญหา หรือขอความร่วมมือกับฝ่ายแนะแนว หรือนักจิตวิทยาในการแก้ ปัญหา และสอดคล้องกับแนวคิดของ เจมส์ อี เวย์แกนด์ (James E. Weigand 1971: 314) ที่พบว่า ครูสังคมศึกษาควรขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครูฝ่ายปกครอง ครูแนะแนว ของ โรงเรียน ในการพัฒนาบุคลิกภาพนักเรียนโดยเชิญมาให้ความรู้และอบรมนักเรียนเพื่อฝึกปฏิบัติ จริงในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้จะเห็นว่าครูสังคมศึกษาจะต้องมีสมรรถนะ (Competency) ทางการสอนและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่จะขอความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ ในการพัฒนาบุคลิกภาพ นักเรียน ในปัจจุบันครูสังคมศึกษาจะต้องจัดกระบวนการกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จะต้องเตรียมตัว นักเรียนให้สามารถพัฒนาตนเองทุกด้าน ตลอดจน มีสุขภาพกาย และจิตที่สมบูรณ์ที่สุด ในสังคม ปัจจุบัน

เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมนตรีเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมนตรีในการ
แนะแนวนักเรียนด้านการศึกษา อาชีพและการพัฒนาบุคลิกภาพ ดังนี้

ก. โดยการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

1. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมนตรีที่มีประสบการณ์การสอน
ต่างกันทั้ง 2 กลุ่ม เกี่ยวกับบทบาทในการแนะแนวด้านการศึกษาโดยส่วนรวม ปรากฏว่ามี
ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01 แต่เมื่อพิจารณารายละเอียด
พบว่าครูสังคมนตรีที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในเรื่องต่อไปนี้คือ ครูควรบอกนักเรียนให้เข้าใจเกี่ยวกับข้อ
เสนอแนะเพิ่มเติมในบทเรียน การใช้เทคนิคทางจิตวิทยาและการแนะแนวจูงใจให้นักเรียน
เห็นประโยชน์ของการเรียน วิชาสังคมนตรี รู้จักวางแผนการเรียน การมีเหตุผล รู้จักการ
ศึกษาค้นคว้า และสรุปเนื้อหาสาระในบทเรียนได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ
ปราณี ภาสกรณี (2513: ง-จ) ที่พบว่า บทบาทของครูสังคมนตรี ควรชี้แนะแนวทาง
การเรียนให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ควรสอนให้นักเรียนแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจาก
บทเรียนตลอดจนจัดสภาพการเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ครูสังคมนตรีมีความคิดเห็น
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้โดยทั่วไป ครูสังคมนตรีต้องเตรียม
หรือวางแผนการเรียนการสอน ซึ่งครูจะต้องทำความเข้าใจหลักสูตร วัตถุประสงค์ตลอด
แนวการสอน และการจัดกิจกรรม จากงานวิจัยที่ผ่านมาแล้ว 15 ปี จะเห็นว่า เป็นสิ่งจำเป็น
ที่ครูจะต้องชี้แนะบอกความสำคัญของวิชาที่นักเรียนจะเรียน การศึกษาค้นคว้าการรายงานสรุปผล
งาน ตลอดจนการประเมินผลให้นักเรียนทราบ ซึ่งปัจจุบัน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ครูสังคมนตรี
จะต้องชี้แจงประกอบการเรียนการวิชาสังคมนตรี เพื่อให้เกิดทัศนคติ และความพร้อมที่จะเรียน
วิชาสังคมนตรีอย่างมีประสิทธิภาพ

2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมนตรีที่มีประสบการณ์การสอน
ต่างกันทั้ง 2 กลุ่ม เกี่ยวกับบทบาทในการแนะแนวด้านอาชีพ โดยส่วนรวม ปรากฏว่ามีความคิด
เห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น
ของครูสังคมนตรีเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ครูสังคมนตรีที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันทั้ง 2
กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในเรื่องต่อไปนี้คือ ครู

ควรบอกคุณค่าและความสำคัญของวิชาที่สอน เพื่อค้นหาความสนใจ ความถนัดของนักเรียนแต่ละคน เพื่อส่งเสริมการเลือกวิชาและอาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จอมใจ หิรัญทรัพย์ (2523: ง-จ) ที่พบว่า ประสบการณ์การสอนของครูสังคมศึกษา ควรจัดกระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เข้าใจโลกกว้างทางการศึกษาและอาชีพประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น ครูสังคมศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เพราะ การสอนวิชาสังคมศึกษาครูสังคมศึกษาควรคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียน ในด้านความรู้ ความสามารถ และความถนัด และแนวทางประกอบอาชีพในอนาคต ผลงานวิจัยที่ยกมา กล่าวได้ให้ความสำคัญไว้มาก การที่ครูและนักเรียนได้ทำความเข้าใจให้ตรงกันในเรื่องดังกล่าว จะช่วยให้ครูประสบผลสำเร็จในการสอนได้โดยง่าย

3. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ทั้ง 2 กลุ่ม เกี่ยวกับบทบาทในการแนะแนวการพัฒนาบุคลิกภาพโดยรวม ปรากฏว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01 และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาในรายละเอียด พบว่า ครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในเรื่องดังต่อไปนี้ ครูควรบอกหลักและแนวทางให้นักเรียนจัดกิจกรรมโดยการสาธิตการแสดงละคร ครูควรประพฤติตนเป็นตัวอย่างและสอดแทรกให้นักเรียนรู้จักรักษาระเบียบวินัย บรรทัดฐาน และตระหนักและสำนึกในหน้าที่ตลอดจนกระทำตนเป็นพลเมืองดีของชาติ และก่อนการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาจะสิ้นสุดลงในแต่ละคาบ ครูควรเสริมให้กำลังใจ เช่น การให้รางวัล และชี้แจงให้นักเรียนทราบข้อบกพร่อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในคราวต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ระวีวรรณ เสวตมาร (2524: ง-จ) ที่พบว่า ประสบการณ์การสอนของครูสังคมศึกษาควรสอนพร้อมให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนในด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านระเบียบวินัย มารยาทในสังคม และเป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียน ครูสังคมศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิยา หาญดำรงกุล (2522: 91-98) พบว่า ประสบการณ์การสอนของครูสังคมศึกษา ควรมีสรรรภาพด้านวิชาการ วิชาชีพ และมนุษยสัมพันธ์ การจัดการเรียนการสอนครูควร สร้างแรงเสริมด้วยการให้รางวัล อาจให้ด้วยคำพูดหรือคำชมเชย ถ้าผู้เรียนปฏิบัติตนดี ครูสังคมศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เพราะว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน โดยเฉพาะครู ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นอันมากก็ควรทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี ในปัจจุบันครูผู้สอนถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะชี้ให้เห็นถึงความถูกต้อง หรือจากการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนเลือกประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องที่เหมาะสม

ข. โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมนตรีที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันทั้ง 2 กลุ่ม เกี่ยวกับบทบาทในการแนะแนวการศึกษาโดยรวม ปรากฏว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01 และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมนตรีในรายละเอียด พบว่า ครูสังคมนตรีที่มีประสบการณ์การสอน ต่างกันทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในเรื่องต่อไปนี้ ครูควรให้ความรู้ทางวิชาการโดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย การฝึกให้นักเรียนเขียนโครงการ จุดมุ่งหมายการดำเนินงาน และรู้จักประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้งานดำเนินไปด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศุภร ศรีแสน (2517: 85) ที่พบว่า ประสบการณ์ของครูสังคมนตรีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดในโรงเรียนทั่วไป มีความคิดเห็น ว่า นักเรียนที่จะจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไปจากโรงเรียน ควรมีความรู้ขั้นตอนการทำงานรู้เรื่องสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และการรู้จักการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนครูสังคมนตรีมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ถึงแม้งานวิจัยจะมีระยะเวลา 10 ปีมาแล้ว ยังเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนรู้โลกกว้างทางการศึกษา แม้ในปัจจุบันครูสังคมนตรียังมีแนวคิดว่ามีวิธีสอนสังคมนตรีที่ต้องใช้กลยุทธ์และเทคนิคการให้ความรู้ทางการศึกษาทั้งในและนอกบทเรียน ผสมผสานกัน เพื่อการเตรียมเยาวชนรุ่นใหม่ได้พัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองดี ฉลาดรอบรู้ และดำรงชีวิตในสังคมอยู่รอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมนตรีที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันทั้ง 2 กลุ่ม เกี่ยวกับบทบาทในการแนะแนวอาชีพโดยรวมปรากฏว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ บุญรักษา (2528: ง-จ) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการเรียนวิชาสังคมนตรี

ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทางอาชีพให้แก่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ครูควรรำนำนักเรียนไปศึกษา
นอกสถานที่ ฝึกฝนงานอาชีพในชุมชน ตลอดจนสัมภาษณ์ผู้ประสบความสำเร็จในงานอาชีพ เพื่อ
เป็นแนวทางการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคต ครูสังคมศึกษาและนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตก
ต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า การสอนสังคมศึกษา
ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่ว่าการสอนให้รู้งานอาชีพในแหล่งชุมชน หรือท้องถิ่น เป็น
สิ่งกำหนดในนโยบายแผนการศึกษาของชาติเป็นสิ่งที่ครูทุกคนจะต้องสอนและชี้แนะให้
นักเรียนรู้งานอาชีพ พื้นฐานประกอบการเรียนการสอนด้วย

3. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน
ต่างกันทั้ง 2 กลุ่ม เกี่ยวกับบทบาทในการแนะแนวการพัฒนาบุคลิกภาพ โดยส่วนรวมปรากฏว่า
มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01 แต่เมื่อเปรียบเทียบความ
คิดเห็นของครูสังคมศึกษาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน
ทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในเรื่องต่อไปนี้
ครูควรสอดแทรกพฤติกรรมเรื่องความอดทน การเรียนรู้ ความมีระเบียบ ความสะอาด ความ
รับผิดชอบให้นักเรียนทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุษพา นวลละออ (2525:141-
155) ที่พบว่าประสบการณ์การสอนของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรใน
เรื่องการพัฒนาพฤติกรรมนักเรียน มีความคิดเห็นว่า ครูควรฝึกวินัยความรับผิดชอบ ความมี
ระเบียบเรียบร้อยในงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าการสอนสังคมศึกษาไม่ว่าใน
ระดับชั้นใดก็ตาม ครูสังคมศึกษามีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดีที่มีค่านิยมที่
พึงปรารถนา ถือเป็นภาระและหน้าที่ของครูอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ครูสังคมศึกษายอมรับภาระและ
หน้าที่ดังกล่าวเช่นกัน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูสังคมศึกษา

1.1 ครูควรตั้งวัตถุประสงค์ในการสอน และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดย
เน้นให้นักเรียนได้รับความรู้และมีโอกาสปฏิบัติจริง ในด้านการศึกษา อาชีพและการพัฒนาบุคลิกภาพ
และควรเน้นความสามารถในการแก้ปัญหา และป้องกันปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ในการสอนวิชาสังคมศึกษาครูควรใช้เทคนิคทางการแนะแนวมาใช้ควบคู่กับการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนได้รับความรู้ทั้งด้านการศึกษา อาชีพและการพัฒนาบุคลิกภาพ

1.3 ครูควรเห็นความสำคัญและคุณค่าของการแนะแนวนักเรียนว่ามีความสำคัญเทียบเท่ากับการให้วิชาความรู้โดยตรง และถือว่าการแนะแนวการศึกษา อาชีพและการพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นความรับผิดชอบโดยตรงของครูสังคมศึกษาที่จะต้องปฏิบัติควบคู่กันไปกับการสอนหนังสือ และเมื่อพบปัญหาของนักเรียนที่ควรแก้ไขควรขอความร่วมมือกับครูแนะแนวหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยพัฒนานักเรียนให้ดีขึ้นทุกด้าน

1.4 ครูควร ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอทั้งทางด้านวิชาการ อาชีพและการพัฒนาบุคลิกภาพโดยค้นคว้าหาความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ เช่น การเข้าร่วมประชุม การฝึกอบรมสัมมนา เพื่อให้เกิดผลดีต่อตนเองและมั่นใจในการสอน

1.5 ครูควรวัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนให้ครบทั้งทางด้านความรู้ วิชาการ ทักษะทางอาชีพ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพทุกครั้งเมื่อจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรสิ้นสุดลง เพื่อทราบแนวทางและบทบาทของครูเกี่ยวกับการแนะแนวนักเรียนในด้านต่าง ๆ ว่ามีผลดีต่อนักเรียนเพียงใดและนำมาปรับปรุงแก้ไขในคราวต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารการศึกษา

2.1 ควรเปิดโอกาสให้ครูสังคมศึกษาได้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติภาระกิจหน้าที่ต่าง ๆ ในด้านการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมบทบาทของครูในการแนะแนวนักเรียน ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ พัฒนาบุคลิกภาพ ให้ได้ผลดี

2.2 ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูสังคมศึกษาได้ไปอบรม สัมมนา เพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ เพื่อครูจะได้มีความเข้าใจโลกกว้างทางการศึกษา อาชีพ การพัฒนาบุคลิกภาพ จะเป็นการช่วยให้ครูเกิดความมั่นใจในการสอน และพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

2.3 ควรตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับ บทบาทของครูในการแนะแนวนักเรียน ควรกระทำร่วมกับฝ่ายแนะแนวหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน สอดแทรกทั้งในด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร กำหนดนโยบายและประกาศให้ครูและนักเรียน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทราบทั่วถึงกันเพื่อวางระเบียบปฏิบัติให้เป็นที่เข้าใจสอดคล้องกัน

2.4 ควรเน้นความสำคัญเกี่ยวกับบทบาทของครูในการแนะแนวนักเรียน โดยให้เป็นแบบบูรณาการเกี่ยวข้องกับทุกหมวดวิชา และร่วมมือประสานประโยชน์เพื่อการพัฒนาให้นักเรียนในทุกด้าน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันการผลิตครู

3.1 การจัดการเรียนการสอนในสถาบันผลิตครู ควรเน้นเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคัมศึกษาในการแนะแนวในการเรียนการสอนในชั้นเรียน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้หลักการแนะแนวที่เรียนรู้ประกอบการสอน

3.2 ควรจัดโปรแกรมการเตรียมครูสังคัมศึกษา โดยเน้นฝึกให้ครูมีสมรรถภาพที่ดีในด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านการสอน และด้านมนุษยสัมพันธ์และสามารถนำความรู้จากทฤษฎีไปใช้ในการปฏิบัติให้เกิดผลดี เมื่อออกไปปฏิบัติหน้าที่แล้ว

3.3 เพื่อช่วยครูสังคัมศึกษาให้มีความพร้อมด้านเทคนิคการสอน ควรฝึกให้มีความพร้อมทุก ๆ ด้าน เช่น เทคนิคการปรับตัว รู้จักวิทยาการแนะแนว การทำงานร่วมกับผู้อื่น เข้าใจจิตวิทยาพัฒนาการของนักเรียน ชี้แนะแนวทาง การแก้ปัญหาและการป้องกันปัญหาอันจะเกิดกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัย เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและนักเรียนเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคัมศึกษาในการแนะแนวนักเรียน

2. ควรได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาบทบาทของครูสังคัมศึกษาในการแนะแนวนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

3. ควรทำการวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับ ใช้หลักการแนะแนวประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคัมศึกษา ในโรงเรียนส่วนกลางและส่วนภูมิภาค